

SENSORVEILEDNING

Emnekode: HSVPL20411	Emne: Miljøarbeid og rehabilitering for mennesker med ulike funksjonsnedsettelse (vår 2020)
Innleveringsfrist: Fredag 02.06.20120 kl. 10.00	Faglærer: Trine Arnesen
Om eksamen: Skriftlig individuell hjemmeksamen, 3 dager (72 timer). Max 2500 ord. Alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven baseres på en case som blir gjort tilgjengelig ved oppstart av eksamen. <ul style="list-style-type: none"> • Karakterregel: A-F. • Intern og ekstern sensor. Den skriftlig hjemmeksamen gjennomføres som digital eksamen i Inspira Assessment	

Besvarelsen skal inneholde:

- 1) En *innledning* som beskriver relevant teori, eksisterende forskning og problemstilling. Teori og forskning skal utgjøre en logisk argumentasjonsrekke for problemstillingen.
- 2) En *metodedel* med presise beskrivelser av deltager og setting; verdier for deltager; avhengig variabel; øvrig kartlegging (f.eks. preferansekartlegging); uavhengig variabel – inkludert navnet på prosedyren/teknikken og plan for gjennomføring; design; reliabilitet og behandlingsintegritet. I denne delen skal uavhengig variabel følge logisk av kartleggingsdata og vurderinger.
- 3) En *resultatdel* med presise beskrivelser av resultater.
- 4) En *diskusjonsdel* bestående av en kort oppsummering av hovedkonklusjonen fra resultatdelen; hvordan resultatene står i forhold til annen empiri; resultatene sett i forhold til verdier for deltager og berørte parter; validitet/ reliabilitet og hva som vil være relevant fremtidig arbeid.

Sensor setter karakter ut fra en vurdering av: 1) i hvilken grad overnevnte momenter er beskrevet; 2) grad av innbyrdes sammenheng mellom momentene; 3) presisjon i beskrivelser; 4) faglig korrekthet og 5) etisk forsvarlighet

Læringsutbytter for emne HSVPL20411

1. Beskrive innholdet i somatisk differensialdiagnostikk ved endret atferd.
2. Beskrive ulike funksjonsvansker og tilstander.
3. Beskrive hvordan man ved kartlegging og tolkning kan anslå grad av autonomi-evne hos personer med nedsatt kognitiv fungering.
4. Beskrive minst ett prinsipp for å øke eller unntaksvis begrense menneskers innflytelse over eget liv.
5. Anvende observasjoner og registreringer som måler ulike dimensjoner ved atferd.
6. Anvende observasjoner og registreringer for identifisering av årsaker til atferd.
7. Anvende analysedata som grunnlag for mål- og tiltaksvalg.
8. Anvende og begrunne bruk av ulike typer N=1 design.
9. Anvende og begrunne bruk av ulike opplæringsteknikker.
10. Anvende og begrunne bruk av ulike forsterkningsstrategier.
11. Anvende tiltak som fremmer grunnleggende ferdigheter, verbale ferdigheter og samarbeidsferdigheter.
12. Vurdere/drøfte juridiske og etiske grunnlag for tiltak.

Pensum

Banda, Devender R.; Grimmert, Eric & Hart, Stephanie L. (2009) Activity Schedules. Teaching Exceptional Children, 41 (4), 16-21.

http://www.autismoutreach.ca/sites/default/files/3_03_activity_sched.pdf

Barth, T., Børtveit, T. & Prescott, P. (2013) Motiverende intervju. Samtaler om endring. Gyldendal akademisk. s. 13 - 140.

Brask, O. D., Østby, M., & Ødegård, A. (2016). Vernepleierens kjerneroller: en refleksjonsmodell. Bergen: Fagbokforlaget ISBN 978-82-450-1671-0. s. 63-158

Cooper, J. O., Heron, T. E., & Heward, W. L. (2014). Applied behavior analysis, (2 utg.). Harlow: Pearson.

- Kap 1: Definition and Characteristics of Applied Behavior Analysis s. 22-43
- Kap 2: Basic Concepts s. 44-66
- Kap 6: Constructing and Interpreting Graphic Displays of Behavioral Data s. 146-177
- Kap 7: Analyzing Behavior Change: Basic Assumptions and Strategies s. 178-195
- Kap 8: Reversal and Alternating Treatment Designs s. 196-219
- Kap 9: Multiple Baseline and Changing Criterion Designs s. 245-274
- Kap 10: Planning and Evaluating Applied Behavior Analysis Research s. 225-253
- Kap 11: Positive Reinforcement s. 276-310
- Kap 12: Negative Reinforcement s. 311-323
- Kap 13: Schedules of Reinforcement s. 324-343

- Kap 18: Imitation, s 390-407
- Kap 21: Extinction s. 468-480
- Kap 22: Differential Reinforcement s. 481-497
- Kap 23: Antecedent Interventions s. 498-509
- Kap 24: Functional Behavioral Assessment s. 510-534
- Kap 25: Verbal Behavior s. 536-557
- Kap 26: Contingency Contracting, Token Economy, and Group Contingencies s. 558-582
- Kap 28: Generalization and Maintenance of Behavior change s. 622-663

Dyvesveen, H., Christensen, R., Sørheim, D.G, & Klintwall, L. (2013). Etablering av vokale mands ved bruk av Modified Incidental Teaching Sessions. Norsk tidsskrift for atferdsanalyse, 40, 197-202. <http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=443>

Eikeseth, S. & F. Svartdal (red.) (2010). Anvendt atferdsanalyse: teori og praksis, 2. utgave Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 82-05-30181-6.

- Kap. 3: Motivasjon s. 60-74
- Kap. 10: Autisme s. 223-239
- Kap. 11: Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder og hyperkinetisk forstyrrelse s. 247-274
- Kap. 12: Behandling av barn med atferdsforstyrrelser s. 275-290
- Kap. 13: Trening av sosial kompetanse s. 294-314
- Kap. 14: Atferdsproblemer hos mennesker med utviklingshemming s. 319-332

Eknes, J, Bakken T. E. Løkke, J. A & Mæhle. I. (red.) (2008). Utredning og diagnostisering. Utviklingshemming, psykiske lidelser og atferdsvansker. Oslo: Universitetsforlaget

- Kap. 7: Somatisk differensialdiagnostikk ved utredning av atferdsvansker og mulige psykiatriske symptomer. s. 88-101
- Kap. 17: Diagnostisering av demens hos personer med utviklingshemming. s. 219-233

Eknes, J & Løkke, J. A. (red.) (2009). Utviklingshemming og habilitering. Oslo: Universitetsforlaget.

- Kap. 5: Seksualitet - opplæring og veiledning s. 66-73
- Kap. 9: Utviklingshemming og syn - en tilnærming i habiliteringsarbeidet i forståelse av ulike funksjoners og faktorerers betydning for kommunikasjon og samspill s. 102-109
- Kap. 14: Negativ frihet og evne til selvbestemmelse s. 153-160
- Kap. 17: Hjelpemidler for forståelse, selvstendighet og deltagelse s. 191-201
- Kap.18: Avtalestyring s. 203-211
- Kap. 21: Utagering - utfordrende atferd s. 233-244
- Kap. 22: Selvskading hos mennesker med alvorlig og dyp grad av utviklingshemming s. 245-253
- Kap. 24: Utviklingshemming og kriminalitet s. 266-282

Frielink, N. & Embregts, P. (2013). Modification of motivational interviewing for use with people with mild intellectual disability and challenging behaviour. Journal of Intellectual & Developmental Disability, 38(4), 279-291. <http://dx.doi.org/10.3109/13668250.2013.809707>

Gitlesen, J.P. (2013) Mennesker med utviklingshemming har rett til et seksualliv og en samlivsform etter eget ønske! SOR rapport, 59(6), 73-75.

<http://www.samordningsradet.no/pop.cfm?FuseAction=Doc&pAction=View&pDocumentId=56453>

Gongola, L. & Sweeney, J. (2012). Discrete Trial Teaching: Getting Started. *Intervention in School and Clinic*, 47(3) 183 -190.

<http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/1053451211423813>

Gundersen, K. & Moynahan, I. (2006). *Nettverk og sosial kompetanse*. Oslo: Gyldendal Akademisk.

- Kap. 11. trening av sosial kompetanse s. 157-163
- Kap.12. Hva er sosial kompetanse s.163-167
- Kap. 13 Forholdet mellom sosial kompetanse og avvikende atferd s. 167-179
- Kap. 14 Teoretisk bakgrunn for trening av sosial kompetanse s. 181-201
- Kap. 15 Trening av sosial kompetanse med grupper s. 203-252
- Kap. 16 Implementering og generalisering s. 254-257

Halvorsen, L. R (2018). Første-, andre- og tredjeordensønsker: et bidrag i arbeidet med å forstå selvbestemmelse og autonomi. <https://vernepleier.no/2018/09/forste-andre-og-tredjeordensonsker-et-bidrag-i-arbeidet-med-a-forsta-selvbestemmelse-og-autonomi/>

Halvorsen, L. R., Løkke, J. A, Berge, K. R, Johnsrud, L, Larsen, K & Mæhre, L. J. V (2013). En empirisk studie av forløperidentifisering og responsklasse-hierarkier. *Norsk Tidsskrift for Atferdsanalyse*, 40, 157-169. <http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=443>

Helsedirektoratet - Pasient og brukerrettighetsloven kapittel 4a - E-læringskurs
<http://pasientrettighetsloven.helsedir.no/>

Holth, P. (2012) Fellesoppmerksomhet og kilder til ny atferd. *Norsk tidsskrift for atferdsanalyse*, 39(2), 143-152. <http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=372>

Horgen, T., K. Slåtta, A. Gjermestad (red.) (2010). *Multifunksjonshemming, livsutfoldelse og læring*. Oslo: Universitetsforlaget. ISBN: -82-15-00920-4

- Kap. 3: Det nære språket - språkmiljø. Grunnleggende forhold for utvikling av gjensidig forståelse. s. 57-73
- Kap. 4: Deltagelse s. 76-89
- Kap. 8: En skoledag med glede og engasjement. Om viktige forhold i den gode skolehverdagen s. 141-164
- Kap. 11: Tilpassede spill, hobbyer og hyggeaktiviteter s. 200-214
- Kap. 12: Med mulighetens briller. Videoopptak som redskap til utvikling av felles forståelse og fagmiljø s. 214-228

Løkke, J.A., Berger, C., Aadalen, R. & Vold, J.A. (2011). Tidsbasert presentasjon av stimuli med forsterkereffekt og vandring hos en person med demens. *Norsk tidsskrift for atferdsanalyse*, 38 (2), 45-50. <http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=254>

Løkke, J.A., Eriksen, E.S., Hansteensen, C., Karlsøen, A.N. & Vold, J.A. (2011). Preferansekartlegging for personer med kognitiv svikt på sykehjem. *Norsk tidsskrift for atferdsanalyse*, 38 (2), 77-88. <http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=254>

Løkke, J.A., Falck, R., Jacobsen, A., Steen, L.K., Unnemark, G.A. & Vold, J.A. (2011). Økt sosial interaksjon som følge av primingaktiviteter blant eldre med demens. *Norsk tidsskrift for atferdsanalyse*, 38 (2), 89-95. <http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=254>

Løkke, J.A, Halvorsen, L.R., Magnusdottir, E., Karlsen, A.R.D & Krosby, A-L. (2018). Presisjonsopplæring og økt lesehastighet hos to barneskoleelever. En replikasjon. Norsk tidsskrift for atferdsanalyse, 45 (1), 21 - 34.

Løvaas, O. I. (2003). Opplæring av mennesker med forsinket utvikling. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. Kap. 16: Diskriminasjonslæring (153-166)

Mruzek, D. W., Cohen, C. & Smith, T. (2007). Contingency Contracting with Students with Autism Spectrum Disorders in a Public School Setting. Journal of Developmental and Physical Disabilities, 19(2), 103-114. doi:10.1007/s10882-007-9036

Nikopoulus, C.K., Nikopoulou-Smyrni, P. (2007). Teaching complex social skills to children with autism: Advances of video modeling. Journal of Early and Intensive Behavior Intervention, 5(2), 30-43. <http://psycnet.apa.org/fulltext/2014-52729-003.pdf>

Owren, T. & Linde, S. (2017). Mellom vilje og valg - en drøfting av tjenesteytneres handlinger og begrunnelser i fire eksempler på insisterende praksis. Tidsskrift for omsorgsforskning, 3(1), 55-63. doi: 10.18261/issn.2387-5984-2017-01-09

Rønhovde, L. I. (2004). Kan de ikke bare ta seg sammen: om barn og unge med ADHD og Tourette syndrom, 308 s. (2. utg.). Oslo: Gyldendal akademisk ISBN 82-05-32992-3.

- Kap. 2: Diagnostisering og diagnosekriterier s. 44-52
- Kap. 3: Fra småbarnsalder til ung voksen: kjennetegn på ADHD og Tourette syndrom s. 65-83
- Kap. 6: Medikamentell behandling s.154-165
- Kap. 9: Kan de ikke bare ta seg sammen? : atferdsvansker og konfliktløsning s. 243-267

Salthe, G. (2004). Frihet og ansvar for personer med mentale handikap. SOR rapport, 50 (4), 38-53.
http://www.samordningsradet.no/sitefiles/4055/Arkiv_Rapport/Artikler/2004/Salthe__Frihet_og_ansvar__4_04.pdf

Salthe, G. (2004). Personer med mentale handikap: deltakere og objekter: del 1. SOR rapport, 50 (2), 17-25.
http://www.samordningsradet.no/sitefiles/4055/Arkiv_Rapport/Artikler/2004/Salthe__Deltakere_og_objekter_del_1__2_04.pdf

Salthe, G. (2004). Personer med mentale handikap: deltakere og objekter: del 2. SOR rapport, 50 (3), s. 25-33.
http://www.samordningsradet.no/sitefiles/4055/Arkiv_Rapport/Artikler/2004/Salthe__Deltakere_og_objekter_del_2__3_04.pdf

Sørensen, A.M (2010) Picture Exchange Communication System (PECS), og erfaringer med dette. Dialog, 1, 4-11. <http://www.isaac.no/wp-content/uploads/2010/10/PECS.pdf>

Vold, J.A. & Løkke, J. A. (2011). Atferdsanalytiske tiltak for personer med demens: Et litteratursøk. Norsk tidsskrift for atferdsanalyse, 38 (2), 51-58.
<http://www.nta.atferd.no/journalissue.aspx?IdDocument=254>

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester, kapittel 9: Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming (2011). Oslo: Helsedirektoratet (Rundskriv IS 10/2015).

[https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/977/Rettssikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming.pdf](https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/977/Rettssikkerhet%20ved%20bruk%20av%20tvang%20og%20makt%20overfor%20enkelte%20personer%20med%20psykisk%20utviklingshemming.pdf)

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven) LOV 2011-06-24 nr. 30: kapittel 9: rettsikkerhet ved bruk av tvang og makt overfor enkelte personer med psykisk utviklingshemming. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2011-06-24-30>